

Zápis z jednání rady MAS:

18.8.2014 kancelář MAS Jilemnice
Přítomni: dle prezenční listiny

3. Diskuze k popisu strategických oblastí

1. strategická oblast: Pracovní místa, podnikání, místní výroba a spotřeba

Strategický cíl: dostatek pracovních příležitostí, dobré podmínky pro podnikání a uplatnění lokální ekonomiky

Fungující ekonomika je základním faktorem rozvoje společnosti. V posledních dvou desetiletích došlo na území MAS k výraznému poklesu produkce i zaměstnanosti v tradičních odvětvích, tento úbytek nebyl adekvátně nahrazen jinou ekonomickou činností. V horské oblasti se významně rozšířilo podnikání související s cestovním ruchem a je zde i celkově vyšší podnikatelská aktivita. Ve skladbě ekonomických subjektů jsou nejvýrazněji zastoupeny firmy z oblasti obchodu a oprav motorových vozidel, nejvýznamnějšími zaměstnavateli ale jsou průmyslové podniky, sídlící hlavně v jižní podhorské části MAS. V rámci území MAS se za prací dojíždí nejvíce do Jilemnice, ale významná je i vyjížďka mimo region – do Vrchlabí, Semil nebo i Prahy a Liberce. V posledních dvou letech se zvýšila nezaměstnanost v regionu a je ve srovnání s celou ČR nadprůměrná, hlavně v horské části. Trvale nepříznivému stavu v úrovni nezaměstnanosti nahrává především demotivující systém podpory v nezaměstnanosti (podpora v nezaměstnanosti společně se sociálními dávkami je často vyšší než pobíraná mzda), široká nabídka práce „na černo“, horší dopravní dostupnost, značná vzdálenost od hlavních center osídlení a pracovních příležitostí, horší vzdělanostní struktura obyvatel a pouze sezónní charakter některých pracovních příležitostí.

Pro překonání výše jmenovaných negativ je proto nutné souborem vzájemně integrovaných aktivit přispět ke zlepšení podmínek pro podnikání a pomoci tvorbě a udržení širokého spektra pracovních příležitostí. Zvláštní pozornost je třeba věnovat posílení místní výroby a spotřeby jakožto základního předpokladu pro snížení ekonomické závislosti území na vnějších rizikových faktorech a pro naplňování principů udržitelného rozvoje.

1.1. Podoblast: stabilní podnikatelský sektor

specifický cíl: vyšší počet dlouhodobě prosperujících podnikatelských subjektů

Stabilní podnikatelský sektor je základním pilířem zdravé ekonomiky. Jeho hlavním prvkem je malé a střední podnikání, které se podílí více než polovinou na celkové zaměstnanosti i účetní přidané hodnotě a tržbách firemního sektoru. Jeho výhodou je vysoká flexibilita a adaptabilita na změny ekonomického a tržního prostředí. Malé a střední firmy a především drobní a začínající podnikatelé ale čelí řadě problémů. Mezi ně patří omezené finanční zdroje na rozvoj podnikání (zajištění prostor, výrobních prostředků, mezd,...) a zavádění inovací nebo špatná orientace ve složitém právním prostředí (daně, účetnictví, pracovní právo,...).

Problém lze spatřovat i v malé dostupnosti ploch pro podnikání. Podle dostupných dat se pouze v Jilemnici nachází jedna lokalita greenfield určená pro rozvoj podnikání. V celém území však existuje řada nevyužívaných objektů brownfields hlavně jako pozůstatek zaniklé průmyslové nebo zemědělské výroby. Jejich využití brání především vysoké finanční náklady na revitalizaci, nejasné majetkové a právní vztahy nebo nevýhodná dopravní poloha.

Základním předpokladem pro rozvoj moderní společnosti je posílení role vědy a výzkumu ve firemním sektoru, zlepšení spolupráce s institucemi vědy a výzkumu a urychlení zavádění inovací. V regionu je dosud slabé zastoupení firem s vazbou na vědu a výzkum a s inovačním potenciálem.

Nutné proto je posílit konkurenceschopnost místních malých a středních firem včetně začínajících podnikatelů (zajištění prostor např. formou inkubátorů, podpora nákupu technologií, vzdělávání a poradenství, podpora zavádění inovací a spolupráce se sektorem vědy a výzkumu, marketing, společná propagace). Rozvoji podnikatelského sektoru pomůže i intenzifikace využití stávajících ploch pro podnikání včetně revitalizace objektů brownfields nebo ve vhodných lokalitách příprava a výstavba nových ploch pro podnikání.

Synergický efekt budou mít hlavně aktivity přijímané v integraci s aktivitami dalších strategických oblastí, především 3 Doprava a infrastruktura (posílení dopravní dostupnosti) a 4 Cestovní ruch (podpora ekonomického odvětví s významným rozvojovým potenciálem).

Opatření:

1.1.1 Nemateriální podpora malých a středních firem včetně začínajících podnikatelů (vzdělávání a poradenství, marketing, propagace a spolupráce firem, hodnocení a soutěže firem, podpora využívání ochrany duševního vlastnictví, podpora vzniku firem)

1.1.2 Podpora nákupu technologií do firem

1.1.3 Zajištění prostor pro podnikání (podnikatelské inkubátory, revitalizace brownfields, podpora intenzifikace stávajících ploch pro podnikání, případně příprava nových ploch pro podnikání)

1.1.4 Podpora zavádění inovací ve firmách a rozvoje firemního výzkumu (inovační vouchery, transfer technologií, vznik firemních výzkumných center, spolupráce s univerzitami a jejich výzkumnými pracovišti v terénu a využití jejich potenciálu).

1.2. Podoblast: dostatek pracovních příležitostí

specifický cíl: vyšší počet pracovních míst, kvalifikovaní lidé a lidé se specifickými potřebami nacházejí práci v regionu;

Kvalifikovanou pracovní sílu a dostatečnou nabídku pracovních míst lze považovat za základní faktory rozvoje ekonomiky. Území MAS má průměrnou míru nezaměstnanosti vyšší než činí celostátní průměr. Negativně zde působí dopravní odlehlost území, nedostatečná nabídka vzdělávání na středním stupni a chybějící vysoké školství společně s nevyhovující kvalifikací pro místní pracovní trh a nedostatečná spolupráce škol s místními podniky. To způsobuje odchod mladých a vzdělaných obyvatel mimo region za lepším pracovním uplatněním. Celostátně působícími faktory jsou potom nepružný pracovní trh a nízká pracovní mobilita související s celkovým nastavením sociální a zaměstnanecké politiky země.

Na pracovním trhu jsou nejohroženějšími skupinami osoby se zdravotním postižením, sociálně znevýhodnění občané společně s osobami se základním a nedokončeným vzděláním, dále osoby pečující o nezletilé děti, občané nad 50 let a čerství absolventi škol.

Z hlediska zaměstnanosti dominuje v oblasti průmysl, což souvisí s historií oblasti. Přes

poměrně vysokou nezaměstnanost existuje řada pracovních míst např. v technických oborech, které se nedaří naplnit.

Nutné je proto především podporovat vzdělávání a růst kvalifikace zaměstnanců, podpořit spolupráci mezi podnikatelským sektorem a školami, podporovat technické vzdělávání.

Významným současným inovativním trendem je sociální podnikání, které může mít značný pozitivní efekt na řešení problémů místní komunity např. ve formě vzdělávání zaměstnanců, zaměstnávání zdravotně či sociálně znevýhodněných občanů, investice do projektů prospěšných pro místní komunitu. Zásadním faktorem je rovněž usnadnění zaměstnávání prostřednictvím částečných a alternativních pracovních úvazků. Kýžený efekt však bude dosažen pouze v případě, pokud výše uvedená opatření budou realizována v synergii s legislativními změnami na státní úrovni, které učiní pracovní trh flexibilnějším a pracovní sílu mobilnější (nejen ve smyslu geografickém, ale i z hlediska změny profese). Zmíněné aktivity rovněž úzce souvisí s úsilím o zajištění dostatečné šíře a množství nabízených pracovních pozic prostřednictvím přilákání nových a podpory stávajících podnikatelských subjektů (viz podoblast 1). Žádaného synergického efektu bude dosaženo při integraci s aktivitami především ve strategických oblastech 3 Doprava a infrastruktura (posílení dopravní dostupnosti) a 4 Cestovní ruch (podpora ekonomického odvětví s významným rozvojovým potenciálem).

Opatření:

1.2.1 Vzdělávání a pracovní uplatnění zaměstnanců včetně absolventů škol (rekvalifikace...)

1.2.2 Spolupráce podnikatelských subjektů a škol (stáže a dny otevřených dveří ve firmách, příklady dobré praxe, setkávání ředitelů škol a podnikatelů,...)

1.2.3 Podpora sociálního podnikání

1.2.4 Podpora alternativních pracovních úvazků (částečné pracovní úvazky, home office,...)

1.3. Podoblast: místní výroba a spotřeba

specifický cíl: silnější lokální ekonomika (lokální multiplikátory)

V dnešním globalizovaném světě, kde rozhodující roli v celých ekonomických odvětvích postupně přebírá několik nejsilnějších globálních firem, se začíná pozornost ve zvýšené míře obracet k problematice místní výroby a spotřeby. Silnější lokální ekonomika (vyjádřena hodnotou lokálního multiplikátoru, tedy množství utracených peněz, které zůstávají v regionu) může být dobrým nástrojem proti možné globální nestabilitě.

V regionu však je vazba místní výroby na spotřebu doposud slabá. Týká se to jak zemědělské produkce (částečně i z důvodu nepříznivých přírodních podmínek), tak výrobků řemeslných či místních služeb. Důvodem je především významný důraz zákazníků pouze na cenu výrobku nebo služby, slabé povědomí o místních výrobcích a službách a z toho vyplývající neochota tyto kupovat. V MAS Přidte pobejt je certifikováno pouze 7 výrobků. Regionální produkty jsou také nedostatečně propojeny se segmentem cestovního ruchu.

Nepříznivou situaci podporuje i nastavení zákona o veřejných zakázkách, který svým důrazem na cenu, jako jediné hodnotící kritérium, významně hendikepuje místní malé výrobce a poskytovatele služeb ve srovnání s velkými firmami z jiných regionů.

Pro řešení situace je proto nutné propagovat regionální značky, pomáhat místním výrobcům s certifikací značek, vzděláváním v oblasti právní, pomoci uchovat a předat místní tradice a dovednosti. Posílit vazbu mezi místní výrobou a spotřebou je rovněž možné dalšími inovativními způsoby, např. odbytem místních potravin ve veřejných institucích (školy, sociální zařízení), navázáním místních výrobků a služeb na nabídku cestovního ruchu.

Synergického efektu bude dosaženo integrací popsaných aktivit s posílením konkurenceschopnosti místních malých a středních firem (viz podoblast 1.1) a aktivitami dalších strategických oblastí, především 4 Cestovní ruch (odbyt místních výrobků, podpora tradic) a 5 Krajina, životní prostředí a přírodní zdroje (podpora místní zemědělské výroby).

Opatření:

1.3.1 Propagace regionálních výrobků a služeb (soutěže značek, regionální trhy)

1.3.2 Nemateriální podpora výrobců (vzdělávání a pomoc v právní oblasti, certifikaci, podpora spolupráce včetně přeshraniční, navázání na cestovní ruch)

1.3.3 Podpora spolupráce místních výrobců a poskytovatelů služeb s veřejnou správou (místní potraviny ve školách a restauracích, spolupráce měst a obcí s místními výrobci a poskytovateli služeb,...); podpora odbytových družstev

2. strategická oblast: Život v obcích, spolky, kultura, tradice, vedení obcí, péče o potřebné, spolupráce a komunikace, bydlení a rozvoj obcí

Strategický cíl: spokojení občané v dobře vybavených a fungujících obcích

Příjemné prostředí pro život a dobrá občanská vybavenost jsou zcela základními prvky atraktivity každé obce pro bydlení. Šíře a kvalita občanské vybavenosti do značné míry souvisí s populační velikostí obce i jí obsluhovaného zázemí, její dopravní dostupností a atraktivitou.

Ve všech obcích je dostupný obchod se základními potravinami, existence některých z nich je však kvůli vysoké cenové konkurenci nadnárodních potravinových řetězců ohrožena. Síť školských a zdravotnických zařízení a pošt je poměrně hustá, jejich budoucí existence je však do budoucna nejistá (vysoké náklady na provoz a ekonomická nerentabilita z důvodu malého počtu žáků / pacientů / zákazníků), u zdravotnických zařízení je problémem i vyšší věk lékařů některých lékařských specializací. U sítě sportovních a kulturních zařízení je hlavním problémem fyzický stav těchto objektů a chybějící infrastruktura tohoto druhu v některých obcích. Přes bohaté kulturní a sportovní vyžití ve formě různých pravidelných i jednorázových akcí převládá u významné části obyvatelstva nezájem o společenské dění. Informovanost o dění v obcích je dobrá, přesto valná většina občanů neprojevuje o dění v obcích zájem. Po stránce bezpečnostní je pozitivem nižší úroveň kriminality, negativem je řídká síť policejních služeben a s tím související dlouhá dojezdová vzdálenost. Dále je problémem zastaralé vybavení jednotek sboru dobrovolných hasičů.

V nové bytové výstavbě v horských střediscích zaujímají významnou část velkokapacitní apartmánové domy pro druhé bydlení s negativními důsledky na urbanistickou i architektonickou strukturu sídel, místní ekonomiku i zátěž území. Obce disponují novými plochami pro bydlení, většinou však nejsou investorsky připraveny.

Pro překonání těchto negativ je proto nutné integrovanými aktivitami podporovat vzájemnou spolupráci obcí, zájmových sdružení a občanů, snažit se občany zapojit do života obce. Pro udržení atraktivity obcí pro budoucí generace je nutné udržet a zkvalitnit základní služby v obcích, zlepšit společenské vyžití v místě, posílit otázku bezpečnosti v obcích a podporovat rekonstrukce a výstavbu domů a bytů pro trvalé bydlení.

2.1. podoblast: školství, vzdělávání

specifický cíl: vyhovující síť a dostatečná kapacita školek a škol všech stupňů, poskytující kvalitní vzdělávání; udržení škol a školek v malých obcích; kvalitní nabídka celoživotního vzdělávání

Dostupnost a kvalita školských zařízení patří k základním prvkům občanské vybavenosti, které jsou zásadním ukazatelem kvality života na venkově. V území existuje poměrně hustá síť mateřských škol a základních škol 1.stupně. Základní školy s 2.stupněm existují v 8 obcích a střední školy jsou v území jen 2 (v Jilemnici a Vysokém nad Jizerou). Školy obecně jsou místními obyvateli vnímány jako bezpečné, příjemné, přátelské místo, kde se dětem dostává kvalitní péče a vzdělání. Všechny základní školy pouze s 1.stupněm se potýkají s malým počtem žáků a fungují jako malotřídky. V souvislosti s větším počtem dětí narozených v minulých letech se předpokládá větší naplněnost základních škol, ale tento trend se bude týkat spíše měst. V dlouhodobém horizontu je proto existence minimálně některých škol nejistá. Nabídka učňovského a středoškolského vzdělávání je v území omezená, děti proto musí za vzděláním vyjíždět mimo region.

Problémem některých škol zůstává technický stav budov, hlavně energeticky nevhodný provoz. Častou potíží je bariérovost, nedostatečné zázemí pro sport a volný čas dětí, zastaralé vybavení (např. nábytek, školní pomůcky).

Současným trendem rovněž je větší náročnost kladená rodiči na kvalitu výuky a možnost volby školy. Řada dětí tak místo docházky do školy ve své obci dojíždí do základní školy ve městě. Zásadním faktorem rozvoje školství tak je i kvalita výuky. Nebezpečím je nedostatečná obnova pedagogického sboru, tedy vyšší zastoupení starších pedagogů. To souvisí s nepříliš atraktivním finančním ohodnocením učitelů, nižší společenskou prestiží učitelského povolání a jeho náročností (trend růstu sociálně-patologických jevů u dětí). Dalšími zásadními požadavky jsou nutnost soustavného vzdělávání a růstu kvalifikace pedagogických pracovníků a zpřístupnění vzdělání dětem ohroženým sociálním vyloučením na jedné straně a splnění nároků zvláště nadaných dětí na druhé straně. Samostatným problémem, který výrazně souvisí se sektorem podnikání, je i nedostatečné přizpůsobení vzdělání potřebám trhu práce.

Nabídka různých vzdělávacích kurzů je poměrně omezená, jak tematickým zaměřením, tak geograficky. 2 základní umělecké školy působí společně se svými pobočkami celkem v 6 obcích, naopak Dům dětí a mládeže je pouze v Rokytnici nad Jizerou.

Neřešení problémů v oblasti školství, především zavírání škol může mít negativní důsledky ve formě emigrace hlavně mladých rodin s dětmi mimo region, ztrátě celkové atraktivity obcí a postupném úpadku venkova.

Pro řešení situace je proto nezbytné přijmout soubor vzájemně integrovaných aktivit, které se váží i na aktivity v jiných strategických oblastech, zejména v oblasti 1 Pracovní místa, podnikání, místní výroba a spotřeba

(vzdělaná a kvalifikovaná pracovní síla) a 3 Doprava a infrastruktura (dopravní dostupnost škol). Je nezbytné udržet dostupnost a zvýšit kvalitu sítě mateřských a základních škol, jak ve formě materiální, tak i po stránce kvality a zpřístupnění výuky (vzdělávání pedagogů, požadavky kurikulární reformy, sociální inkluze) i prostředí ve školách (prevence sociálně-patologických jevů, podpora motivace a schopností žáků). Nutná je také spolupráce škol s obcemi (otevření školy i pro potřeby obce), dalšími místními organizacemi a dále se zaměstnavateli. V oblasti předškolního vzdělávání je žádoucí podpořit inovativní přístupy k vzdělávání (vznik alternativních školek). Nutné je rozšířit možnosti pro mimoškolní a celoživotní vzdělávání.

Opatření:

- 2.1.1 Investice do zařízení předškolního, školního i mimoškolního vzdělávání, jejich zázemí a vybavení
- 2.1.2 Vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků
- 2.1.3 Podpora zavádění nových způsobů výuky (místně zakotvené učení apod.) a realizace kurikulární reformy
- 2.1.4 Podpora zpřístupnění vzdělání pro zvláště nadané děti a děti ohrožené sociálním vyloučením
- 2.1.5 Podpora primární prevence na školách, zřizování pozice školních psychologů a speciálních pedagogů a asistentů
- 2.1.6 Rozšíření možností zejména učňovského, mimoškolního a také celoživotního vzdělávání pro všechny skupiny obyvatel
- 2.1.7 Podpora vzniku alternativních zařízení předškolního vzdělávání
- 2.1.8 Spolupráce mezi školami, obcemi, dalšími místními subjekty a zaměstnavateli
- 2.1.9 Pomoc školám s administrativou při tvorbě a realizaci dotačních projektů

2.2. podoblast: zdravotnictví a sociální služby

specifický cíl: kvalitní a dostupné zdravotní a sociální služby

Zdravotní a sociální služby jsou základním prvkem občanské vybavenosti obcí, které zásadním způsobem ovlivňují kvalitu života na venkově. Vzhledem k sídelní struktuře, kde významnou roli hrají středně velké obce, je dostupnost služeb praktických lékařů pro dospělé i děti poměrně dobrá, trochu horší je dostupnost stomatologů, ostatní zdravotní služby jsou většinou jen v Jilemnici. Nemocnice v Jilemnici patří k nejlépe hodnoceným v celé České republice a unikátní v rámci celé ČR je i Ústav chirurgie ruky a plastické chirurgie ve Vysokém nad Jizerou.

Problémem do budoucna může být věková struktura některých lékařských profesí, např. stomatologů a pediatriků, za které není adekvátní náhrada. Mladí lékaři většinou upřednostňují práci ve velké nemocnici nebo i v zahraničí. Významným hendikepem zůstává stav některých zdravotnických zařízení včetně nedostatečného vybavení a finančně náročná obnova přístrojového vybavení.

Na území MAS Přidte pobejt je velmi slabá síť sociálních služeb, která s výjimkou Jilemnice sestává prakticky jen z domů s pečovatelskou službou a domu pro seniory. V oblasti zcela schází denní stacionář pro seniory, hospic, azylový dům, ústav sociální péče pro dospělé nebo pro mládež, léčebna dlouhodobě nemocných a zařízení pro opuštěné děti typu Klokánek. V území existuje terénní pečovatelská služba. Tak jako jinde v ČR řeší pobytová zařízení někdy hlavně bytovou situaci klientů, než umístění do svých zařízení skutečně potřebných osob. V území rovněž schází typy sociálních služeb zaměřené na sociální začleňování obyvatel (chráněné bydlení, sociálně

terapeutické dílny, nízkoprahová centra apod.). V souvislosti s trendem stárnutí populace lze dále předpokládat další růst nároků na kvantitu i kvalitu sociálních služeb.

Problematické se do budoucna jeví financování zdravotních i sociálních služeb a především služeb na pomezí sociální a zdravotní péče. Nepříznivé přírodní podmínky a obtížná dostupnost některých sídel kladou zvýšené nároky na zajištění zdravotní a sociální péče terénní formou. Stálou výzvou zůstává požadavek na kontinuální vzdělávání a růst kvalifikace pracovníků zdravotních i sociálních služeb.

Pro překonání těchto hendikepů je třeba přijmout soubor synergicky působících opatření, které budou zaměřeny na zlepšení dostupnosti a kvality jednotlivých zdravotnických i sociálních zařízení, podporu růstu kvalifikace a vzdělanosti pracovníků zdravotních i sociálních služeb. V oblasti sociálních služeb je třeba podpořit rozvoj hlavně terénních služeb a poskytování péče v domácím prostředí a služeb zaměřených na sociální začleňování a udržet systém jejich komunitního plánování. Nezbytná je rovněž spolupráce obcí a poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb. Navrhované aktivity rovněž souvisí s aktivitami ve strategické oblasti 3 Doprava a infrastruktura (dopravní dostupnost sociálních a zdravotních zařízení), 1 Podnikání a podoblastí 2.1 (školství a vzdělávání).

Opatření:

2.2.1 Investice do zařízení zdravotních a sociálních služeb, jejich zázemí a vybavení

2.2.2 Vzdělávání a růst kvalifikace pracovníků zdravotních a sociálních služeb

2.2.3 Podpora měření kvality zařízení zdravotních a sociálních služeb a spokojenosti klientů

2.2.4 Podpora vzniku a rozšíření zdravotních a sociálních služeb (podporujících sociální začleňování, včetně péče o osoby s rizikovým chováním) a terénních služeb

2.2.5 Vzájemná spolupráce obcí, kraje a poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb

2.2.6 Zprehlednění systému financování zdravotních a sociálních služeb a služeb na pomezí sociální a zdravotní péče

2.3. podoblast: kultura, sport, volný čas, další občanská vybavenost, veřejný prostor

specifický cíl: zabezpečení základních služeb (obchod, pošta) v obci, dostatek příležitostí a potřebná infrastruktura pro setkávání a kvalitní trávení volného času; uchování kulturního a historického dědictví, místních zvyků a tradic

Vedle dostatku pracovních příležitostí, bydlení a základní občanské vybavenosti je celková kvalita prostředí a vztahů v obci klíčovým faktorem spokojenosti stávajících obyvatel a atraktivity obce pro potenciální přistěhovalce všech věkových kategorií. Vztah k místu, které je svým domovem, znalost historie, zapojení do současného života, zájem o budoucnost a pocit zodpovědnosti za věci veřejné zásadním způsobem ovlivňují charakter a vnitřní kulturu obce. Pestrá nabídka příležitostí pro setkávání a účast na společných aktivitách (práce, zábava, vzdělávání, kultura, sport) jsou důležitou částí života obce.

Území MAS se vyznačuje dvěma jedinečnostmi: je místem vzniku a šíření lyžařského sportu v českých zemích a existuje zde bohatá, jinde nevídaná tradice ochotnických divadelních spolků. Kromě dalších sportovních a společenských organizací se na budování obecní pospolitosti významně podílejí sbory dobrovolných hasičů.

Území je převážně dostatečně vybaveno potřebným technickým zázemím pro kvalitní trávení volného času, konání kulturních, sportovních a dalších společenských akcí; problémem je kvalita tohoto technického vybavení. Kultura obce a míra zájmu o věci veřejné se projevuje mimo jiné ve vzhledu a využívání veřejných prostor.

Významným fenoménem, který si zasluhuje mimořádnou pozornost a péči, je bohatá tradice místních zvyků, vázaných zejména na křesťanský rok. K pozitivním trendům v území patří stále zlepšování exteriéru obcí včetně jejich veřejných prostranství, přesto péče o ně, další opravy a zlepšování za účasti místních obyvatel zasluhují podporu. Jsou také významnou složkou atraktivity území pro cestovní ruch.

Pro dosažení specifického cíle je třeba podporovat investice do materiálního zázemí kulturních a sportovní zařízení, zachování občanské vybavenosti, úprav a zlepšování veřejných prostor a příležitostí pro setkávání, posilování obecní pospolitosti, vztahů k místu a mezi lidmi.

Opatření:

- 2.3.1. budování a údržba objektů a zařízení pro kulturní, sportovní a společenské účely
- 2.3.2. mapování a dokumentace místního kulturního a historického dědictví a podpora jejich udržení či obnovy
- 2.3.3. podpora paměťových institucí (muzea, archivy...), rozvoj komunitních knihoven
- 2.3.4. rekonstrukce, opravy a údržba veřejných prostor včetně zapojení veřejnosti
- 2.3.5. spolupráce s církvemi, podpora komunitních aktivit církví
- 2.3.6. podpora místně organizovaných kulturních, sportovních a dalších společenských aktivit
- 2.3.7. podpora zachování základní občanské vybavenosti

2.4. podoblast: spolupráce a komunikace v obci

specifický cíl: vysoký sociální kapitál, fungující spolkový a duchovní život, dostupnost informací, dobrá komunikace v obci

Motto: „Spolky jsou největším pokladem obce.“

Sociální kapitál (sítí vzájemné důvěry, pomoci, péče, spolupráce, komunikace) je klíčovou složkou udržitelného rozvoje obce včetně jeho ekonomického pilíře. Vztahy, komunikace a spolupráce mezi lidmi různých zájmů, stáří, původu, společenského postavení, vzdělání apod. jsou důležitou složkou dobrého fungování obce. Efektivní komunikace a sdílení informací je nezbytnou, nikoli však postačující podmínkou pro dosažení výše uvedeného.

Existence a činnost různých typů nestátních neziskových organizací na území MAS Přidte pobejt je hodnocena jako převážně bohatá, potřebná, s dlouhou tradicí. Situace se liší v jednotlivých obcích; zdá se, že spolkový život je bohatší v obcích, které jsou méně ovlivněny cestovním ruchem. Problémem je slabší účast mladé generace na činnosti spolků, nedostatečné finanční zabezpečení běžného provozu a stárnutí a opotřebovanost technického zázemí a vybavení (viz 2.3).

Zájem obyvatel o veřejné dění v obci je hodnocen jako nedostatečný, s pomístními výjimkami; obyvatelé jsou zvyklí vyhledávat si informace různými způsoby, ale osobní účast na akcích je slabá a bývá omezena na málo početnou stálou skupinu aktivních občanů.

Zapojení obyvatel do života obce a jejich podíl na plánovacích a rozhodovacích procesech v obci se mohou krátkodobě jevit jako obtížné a náročné, ale dlouhodobě mají jednoznačně pozitivní dopady do vztahů v obci, kvality života a v neposlední míře podporují kvalitnější fungování veřejné správy.

Podporu zasluhují aktivity vedoucí ke zvýšení zapojení občanů do života obce, spolková činnost a zázemí pro ni, budování vztahů v obci včetně mezigeneračních.

Opatření:

- 2.4.1. podpora zřizování, provozu a údržby komunikačních prostředků na území obce (obecní zpravodaje – tištěná média, obecní rozhlas, elektronická komunikace...)
- 2.4.2. zapojení veřejnosti do plánovacích a rozhodovacích procesů (příprava a realizace různých typů participativních procesů podle aktuálních potřeb území, zřizování diskusních platforem, implementace metod Místní agendy 21...)
- 2.4.3. podpora nestátních neziskových organizací všech typů (materiální, finanční, vzdělávací, propagační...)
- 2.4.4. vyhledávání a podpora neformálních vůdčích osobností, aktivních občanů, podpora a oceňování dobrovolnické činnosti včetně zapojení mladých
- 2.4.5. posilování mezigeneračních vztahů, komunikace a spolupráce v obci (zpracování orální historie, zapojení znalců a pamětníků do činnosti spolků a do systému vzdělávání apod.)
- 2.4.6. multifunkční využití prostor (školy, hřiště, sportoviště, sokolovny, kulturní domy...)
- 2.4.7. mezisektorová spolupráce v obci (komunikace a spolupráce veřejné správy, podnikatelského sektoru a neziskových organizací)

2.5. podoblast: vedení obce, meziobecní/regionální spolupráce

specifický cíl: kvalitní výkon samosprávy i státní správy; regionální komunikace a spolupráce

Motto: „Vzdělaní lidé ve vedení obcí jsou zárukou dobré budoucnosti.“

Poloha území MAS Přidte pobejt „na kraji dvou krajů“ a její praktické dopady jsou pociťovány jako omezující až diskriminační. Pozitivním výsledkem je snaha o vnitřní komunikaci a spolupráci, o péči o území efektivně využívající vlastní zdroje.

Vedení obcí i meziobecní spolupráce jsou hodnoceny vesměs jako kvalitní. Dostupnost informací a příležitosti ke vzdělávání pro pracovníky veřejné správy se jeví být dostatečné; pozitivně je hodnocena zejména vstřícnost a otevřenost Libereckého kraje a krajského úřadu.

Významným problémem zejména pro malé obce je rostoucí administrativní náročnost spojená s vedením obce. Pro všechny obce bez výjimky je limitující závislost na finančních prostředcích přicházejících zvenčí (cestou rozpočtového určení daní, dotací, příspěvků a grantů z různých zdrojů apod.); výsledkem nejistého přísunu finančních prostředků je velmi omezená možnost zodpovědně plánovat vlastní rozvoj. Ohrožením je též vysoká administrativní náročnost, roztržitost a nepřehlednost dotačních programů určených na rozvoj obcí. Podobně limitujícím fenoménem je stávající podoba zákona o veřejných zakázkách, jehož implementace vede k upřednostňování ceny před kvalitou a obvykle externího, často velmi vzdáleného dodavatele před místní firmou, se všemi následnými negativními důsledky. Existence KRNAP je vnímána jak pozitivně (ochrana krajinného rázu, ochrana přírody, krajiny a přírodních zdrojů, „značka“ posilující atraktivitu území pro návštěvníky, zdroj kvalitní ekologické výchovy a osvěty, zdroj pracovních příležitostí), tak negativně (omezení některých rozvojových záměrů; další administrativní úroveň, kterou je třeba respektovat; občasná nekonzistentnost postupů a rozhodování).

Významným přínosem je existence MAS Přidte pobejt, ať už jako finančního zdroje nebo iniciátora a nositele komunitních aktivit v území. Podobně se projevuje činnost Svazku obcí Jilemnicko a Svazu měst a obcí Krkonoše.

Pro hodnocení dosavadního vývoje území a vhodné směřování, resp. revize rozvojových strategií je nezbytný kvalitní monitoring vybraných ukazatelů, jejich nezávislá a kvalifikovaná evaluace, sledování vývojových trendů v oblasti ekonomické, sociální a environmentální a poučené využití výsledků pro další plánování a rozhodování v území. Ohrožením do budoucna se jeví být nízká míra spolupráce v území, nepromyšlenost investic zejména do občanského vybavení (duplicita a následně nedostatečné využívání a zbytečné provozní náklady), soutěž u finančních zdrojů.

Je třeba podporovat vzdělávání a osobní rozvoj pracovníků veřejné správy, meziobecní, mezisektorovou a regionální spolupráci, investice do souvisejícího technického zázemí a vybavení a kvalitní hodnocení procesů a dosahovaných výsledků.

Opatření:

- 2.5.1. vzdělávání pracovníků veřejné správy (zhodnocení potřeb a kvalitní, cílená nabídka vzdělávacích programů)
- 2.5.2. meziobecní/mezisektorová komunikace a spolupráce; formální i neformální setkávání, příprava společných projektových záměrů, výměna zkušeností, komunitní činnost MAS Přidte pobejt...
- 2.5.3. monitoring a hodnocení výkonu veřejné správy (benchmarking či jiné metody...)
- 2.5.4. podpora regionálních organizací (MAS Přidte pobejt, Svazek obcí Jilemnicko...)
- 2.5.5. investice do budov, zařízení a vybavení obecních úřadů
- 2.5.6. podpora regionálních informačních a komunikačních médií (tištěný zpravodaj, elektronická média)
- 2.5.7. učící se region – podpora trvalého úsilí o zlepšování vedení obcí i regionu, efektivní komunikace a spolupráce s okolními územími českými i polskými
- 2.5.8. podpora monitoringu a evaluace rozvojových strategií a koncepcí včetně sledování a hodnocení vnějších i vnitřních vlivů a trendů

2.6. podoblast: bezpečnost místních obyvatel i návštěvníků

specifický cíl: nízká míra kriminality, fungující a dobře vybavené složky IZS, horské služby a městské policie, lepší vymahatelnost práva

Zajištění bezpečí občanů a jejich majetku patří k základním prvkům kvality života a je významným prvkem, který ovlivňuje atraktivitu obcí. Území MAS Přidte pobejt patří k oblastem s nižší kriminalitou. Vysoký pohyb turistů včetně cizinců a množství objektů druhého bydlení je jedním z faktorů značného počtu majetkových trestných činů, kde dominují krádeže motorových vozidel a věcí v nich umístěných a dále vloupání do rekreačních objektů. Policie ČR pokrývá celou oblast jen ze dvou obvodních oddělení v Jilemnici a Rokytnici nad Jizerou, dlouhý dojezdový čas pak představuje problém při zabránění dalšího páchání trestné činnosti a stíhání pachatele. V Jilemnici a Rokytnici nad Jizerou je zřízena i městská policie.

Podobně Zdravotnická záchranná služba Libereckého kraje má svá výjezdová stanoviště umístěna v Jilemnici a Rokytnici nad Jizerou. Horská služba má svou stanici v Rokytnici nad Jizerou, v zimě pak v Benecku a Rokytnici – Studenově. Hasičský záchranný sbor má požární stanici dislokován v Jilemnici, další je až v Semilech. Zejména v zimních měsících mohou značná dojezdová vzdálenost a nepříznivé klimatické podmínky představovat problém.

V obcích působí jednotky sboru dobrovolných hasičů. Problémem je nedostatečný počet osob, ochotných zde sloužit a především zastaralá požární technika.

Kamerový systém, který pomáhá odhalovat trestné činy a přestupky má zatím nainstalován jen město Jilemnice. V oblasti neexistuje Varovný informační systém obyvatelstva (VISO) sloužící k varování před povodněmi.

Velkým hendikepem zůstává malé povědomí obyvatel o různých rizicích a způsobech, jak jim čelit (chování při mimořádných situacích, základy první pomoci a sebeobrany apod.).

Pro překonání těchto hendikepů je nutné přijmou soubor synergicky zaměřených aktivit, které pomohou udržet dostupnost složek IZS a zlepšit jejich kvalitu. Za inovativní lze považovat snahu o větší zapojení veřejnosti (informovanost, osvěta, podpora spolupráce s obcemi i složkami IZS, vlastní prevence). Zde navrhované aktivity souvisí i s aktivitami v podoblasti 2.2 (zajištění urgentní zdravotní péče), 2.3 (náplň volného času) a 2.5 (spolupráce obcí a veřejné správy) a oblasti 3 Doprava a infrastruktura (kvalita komunikací a technické infrastruktury).

Opatření:

2.6.1 Investice do budov a vybavení základních i ostatních složek IZS (Policie ČR, Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje, Zdravotnická záchranná služba Libereckého kraje, městská policie, jednotky sboru dobrovolných hasičů ad.)

2.6.2 Investice do kamerových systémů, varovných informačních systémů a dalších prostředků varování a ochrany obyvatelstva

2.6.3 Podpora spolupráce a přípravy na krizové situace (spolupráce obcí, kraje a složek IZS, cvičení)

2.6.4 Podpora informovanosti obyvatelstva a jeho schopnosti čelit mimořádným situacím a nebezpečí (instruktáž chování v mimořádných situacích, kurzy sebeobrany a první pomoci, základy předcházení nebezpečným situacím, občanské poradny, dopravní výchova)

2.6.5 Budování prvků pasivní ochrany u veřejných budov a prostranství (zabezpečovací a protipožární systémy, mříže, oplocení a osvětlení rizikových míst)

2.7. podoblast: bydlení a rozvoj obcí

specifický cíl: kvalitní a dostupné bydlení, koncepční a udržitelný rozvoj obcí

Dostupnost bydlení je v kombinaci s dostatkem pracovních příležitostí jedním z nejdůležitějších faktorů atraktivity každé obce. Celá oblast MAS Přidte pobejt zaznamenává pokles počtu obyvatel migrací. Zároveň s tím dochází v souladu s celostátními demografickými trendy ke stárnutí obyvatelstva. Odchází především vzdělané obyvatelstvo, které v regionu nenachází odpovídající pracovní uplatnění. Počet obyvatel klesá hlavně v horské části i přesto, že intenzita bytové výstavby zde byla v posledním desetiletí průměrná. Důvodem je velké množství trvale neobydlených domů využívaných převážně k rekreaci. Vysoká turistická atraktivita horské části je příčinou vysokých cen nemovitostí, které tak zůstávají mimo dosah místních obyvatel a jsou využívány převážně jako druhé bydlení. Výstavba apartmánových domů má odraz i v urbanistické struktuře sídla, ztrátě atraktivity místa pro místní, ale paradoxně i pro turisty, zátěži území (technická infrastruktura, odpady), ale i negativními dopady na místní ekonomiku. Lokality s těmito apartmány se mimo sezónu stávají „mrtvými zónami“.

Ve struktuře domovního fondu dominují objekty postavené do 80.let 20.století, které často potřebují významné investice do rekonstrukcí.

Za velmi pozitivní fakt je nutno považovat existenci územního plánu u všech obcí. Všechny obce mají připraveny pozemky pro bytovou výstavbu, ale pouze 9 obcí má takové pozemky aspoň částečně zasiťované. Využití ploch určených v územním plánu pro bydlení je v horských střediscích často využíváno k výstavbě objektů druhého bydlení, v celém území pak často využití brání nedostatečné zasiťování lokalit, spekulace s pozemky a právní problémy.

Pro překonání těchto hendikepů je žádoucí podporovat koncepční rozvoj území a lokality pro bytovou výstavbu navrhnout přednostně uvnitř současné zástavby a v bezprostřední návaznosti na ni. Žádoucí je podporovat výstavbu architektonicky i urbanisticky vhodnou, zamezit je třeba velkokapacitní výstavbě objektů druhého bydlení. Do procesu územního plánování je třeba se snažit ve zvýšené míře zapojit místní občany a rozvoj obce plánovat v dlouhodobém horizontu. Nutná je rovněž podpora rekonstrukcí stávajícího domovního fondu.

Opatření:

2.7.1 Výstavba nových objektů pro bydlení v souladu s dlouhodobou koncepcí rozvoje obce a principy udržitelného rozvoje

2.7.2 Modernizace a rekonstrukce domů a bytů

2.7.3 Podpora územně plánovací činnosti obcí a koncepčního strategického rozvoje sídel dle zásad trvale udržitelného rozvoje

3. strategická oblast: Doprava a infrastruktura

Strategický cíl: vyhovující dopravní infrastruktura a dopravní obslužnost; kvalitní technická infrastruktura

Kvalitní dopravní a technická infrastruktura a dopravní obslužnost jsou základní podmínkou pro zpřístupnění území, fungování ekonomiky i života lidí v daném území.

Nevýhodou území je jeho periferní dopravní poloha (na hranici krajů, daleko od dálnic a rychlostních silnic). Hlavní silnice 1.třídy I/14 a I/16 vykazují řadu dopravních závad. Síť krajských a místních komunikací je ve velmi špatném stavu, který se i přes každoroční investice dále zhoršuje. Poloha železničních tratí a jejich stavebně-technický stav v kombinaci s požadavky na přesnost a rychlost přepravy brání významnějšímu využití železnice pro

přepravu osob i nákladů. V dopravní obslužnosti veřejnou dopravou je problematická dostupnost Jilemnice z obcí v severní části MAS.

Překážkou pro využití alternativních způsobů dopravy, především cyklistiky, jsou velké výškové rozdíly v severní části území a dále vedení některých cyklotras po frekventovaných silnicích a chybějící doplňková infrastruktura.

Vybavenost obcí sítěmi technické infrastruktury je podprůměrná. U vodovodů i kanalizací je problémem nejen nedostatečná zasiťovanost, ale často i vysoké stáří a poruchovost rozvodů. Rovněž veřejné osvětlení je často tvořeno starými, energeticky náročnými a poruchovými svítidly. O další plynofikaci obcí není vzhledem k ceně tohoto média zájem. Signál mobilních sítí je většinou dobrý, ovšem s místními výjimkami.

Pro překonání těchto nedostatků je třeba přijmout integrovaný soubor opatření, která zajistí zlepšení stavu a dlouhodobou životnost dopravní a technické infrastruktury. Inovativně je třeba přistupovat hlavně k řešení sítí technické infrastruktury (rozvoj i s ohledem na dlouhodobou ekonomickou udržitelnost a přijetí pro obec vhodných řešení). Pro udržení kvality života na venkově je nezbytné zajistit dlouhodobou funkčnost sítí veřejné dopravy.

3.1. podoblast: dopravní infrastruktura

specifický cíl: kvalitní silniční a železniční síť bezpečná pro zranitelné účastníky provozu včetně účelových a místních komunikací

Územím neprochází žádná dálnice ani rychlostní silnice. Stávající silnice 1.třídy I/14 a I/16 procházející územím ze západu na východ neodpovídají svými parametry požadavky na dálkovou přepravu a z hlediska bezpečnosti patří k nejrizikovějším v ČR. Síť krajských silnic 2. a 3.třídy vykazuje řadu dopravně-technických závad, silnice neodpovídají předepsaným normám. Stavební stav silnic se přes každoroční investice dále zhoršuje. V okrese Semily je stav 35 % délky krajských silnic hodnocen jako havarijní. Rovněž stavební stav místních komunikací vyžaduje zásadní investice. Překážkou údržby (především zimní) a oprav všech typů komunikací je jejich vysoká celková délka a obtížné terénní podmínky. Pro cyklistickou dopravu se nenabízí alternativa samostatných stezek nebo aspoň cyklopruhů.

Územím prochází na jihu dvě celostátní železniční tratě, které zajišťují dálkové spojení s regionálními centry i dalšími kraji. Význam pro území má i regionální trať procházející v severojižním směru z Martinic v Krkonoších do Rokytnice nad Jizerou. Trať má však špatné technické parametry a zcela nedostatečnou úroveň zabezpečení. Trať patří z hlediska osobní dopravy k nejméně vytíženým v Libereckém kraji, význam pro nákladní dopravu je velmi malý. Problémem železnice je i neprůjezdnost území (trať do Rokytnice je koncová, uvažuje se o tunelovém propojení Harrachova a Rokytnice).

Parkování vozidel je v regionu řešeno dostatečně, je ale třeba dále zkvalitňovat doprovodnou infrastrukturu (osvětlení, kamery, informační a navigační systém, dopravní značení,...).

V rámci řešení této problematiky je třeba se soustředit především na investice do rekonstrukcí rozsáhlé sítě krajských, místních i účelových komunikací i železničních tratí. Zlepšení jejich stavu bude mít výrazný synergický efekt i na další řešené oblasti, především 1 Pracovní místa, podnikání, místní výroba a spotřeba (dojíždění za prací, zpřístupnění území pro investory) a 2 Život v obcích, spolky, kultura, tradice, vedení obcí, péče o potřebné, spolupráce a komunikace (dostupnost škol, zdravotnických a sociálních zařízení, dosažitelnost složek IZS), přímá je však i souvislost s oblastí 4 Cestovní ruch (dostupnost území). Neoddělitelně je pak tato tematika svázána s podoblastí 3.3 Veřejná doprava a 3.4 Alternativní způsoby dopravy.

Opatření:

3.1.1 Výstavba, rekonstrukce, modernizace a opravy státních, krajských, místních i účelových komunikací vč. doprovodné infrastruktury

3.1.2 Výstavba, modernizace, rekonstrukce a opravy železničních tratí vč. doprovodné infrastruktury

3.1.3 Rekonstrukce stávajících, případně výstavba nových míst pro parkování; doprovodná infrastruktura pro parkování, doprovodná zeleň

3.2. podoblast: vodohospodářská technická infrastruktura

specifický cíl: funkční síť vodovodů a kanalizací a čištění odpadních vod

Vybavenost sítěmi vodohospodářské technické infrastruktury je v oblasti podprůměrná. U vodovodů je negativem nejen nedostatečná zasíťovanost, hlavně horských obcí, ale i vysoké

stáří a poruchovost vodovodů. Obce Kruh a Peřimov nemají vodovody pro veřejnou potřebu, v Peřimově existují spolkové vodovody. Investice vyžadují i vodojemy a úpravný vody.

Výrazně horší je vybavenost obcí kanalizací. Pouze 8 obcí má významnější podíl zástavby napojený na kanalizaci zaústěnou na ČOV. Poměrně časté jsou případy dešťové kanalizace, kam jsou svedeny i odpady z některých nemovitostí, někdy i bez předčištění. Problematické je u některých obcí rovněž stáří a poruchovost kanalizačních sítí. Stav některých ČOV rovněž vyžaduje investice.

Problémem rozvoje vodovodů a kanalizací je především v horské části složitý terén a rozptýlená zástavba, které kladou na další rozvoj sítí vysoké finanční nároky. Rozsáhlé rozvojové plány stanovené v Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací, sestávající z rozšiřování a propojování vodovodních a kanalizačních sítí a budování nových vodojemů a ČOV naráží na nedostatek finančních prostředků.

Cílem je zlepšování kvality a dostupnosti sítí vodovodů a kanalizací. Preferovat je třeba řešení, která budou nejen ekologicky příznivá, ale i inovativní, koncepční a ekonomicky rentabilní (moderní technologie v čištění vod, způsoby jímání a čištění vod v místech s rozptýlenou zástavbou, komplexní řešení míst s novou zástavbou). Nezbytná je i osvěta obyvatel k podpoře úspory vody. Navrhované aktivity budou mít synergický efekt i na ostatní sféry života, hlavně oblasti 1 Pracovní místa, podnikání, místní výroba a spotřeba (fungování firem), 2 Život v obcích, spolky, kultura, tradice, vedení obcí, péče o potřebné, spolupráce a komunikace (fungování občanské vybavenosti) a 5 Krajina, životní prostředí a přírodní zdroje (ochrana životního prostředí).

Opatření:

3.2.1 Výstavba, modernizace a rekonstrukce vodovodních sítí, vodních zdrojů, vodojemů a úpraven vody

3.2.2 Výstavba, modernizace a rekonstrukce kanalizačních sítí, ČOV, domovních a lokálních čistíren

3.2.3 Podpora technických opatření vedoucích k úsporám pitné vody

3.2.4 Osvěta obyvatel k podpoře úspory vody a ekologického a ekonomického čištění odpadních vod

3.3. podoblast: veřejná doprava

specifický cíl: vyhovující systém dopravní obslužnosti v odpovídající kvalitě

Poloha území a obtížné terénní podmínky kladou zvýšené nároky na obsluhu území veřejnou dopravou. Velký význam především o víkendech mají dálkové spoje a turistické autobusové linky. Problematická je dopravní obslužnost hlavně u některých obcí bez železnice a aktéři v území se kriticky vyjadřovali k absenci dobrého spojení ze severní části MAS do Jilemnice. Poloha na hranici Libereckého kraje způsobuje horší návaznost na sousední Královéhradecký kraj. U některých obcí je problémem velká vzdálenost železničních zastávek od obytné zástavby. Problém s dopravní obsluhou mají hlavně senioři.

Velké nedostatky nadále existují ve fyzickém stavu a vybavení autobusových a železničních stanic a zastávek.

K posílení role veřejné dopravy je třeba soustředit pozornost na udržení a zkvalitnění systému veřejné dopravy v rámci integrovaného systému IDOL, a to i v kooperaci se sousedním Královéhradeckým krajem, Ministerstvem dopravy (dálkové spoje) a provozovateli

turistických linek. Dále je nutné posílit atraktivitu železnice (vč. výstavby nových zastávek) a zlepšit vybavení autobusových a železničních stanic a zastávek a zlepšit informovanosti o veřejné dopravě. Aktivity realizované v této podoblasti mají výsledný efekt i v oblasti 1 Pracovní místa, podnikání, místní výroba a spotřeba (dojíždění za prací), 2 Život v obcích, spolky, kultura, tradice, vedení obcí, péče o potřebné, spolupráce a komunikace (dostupnost škol, zdravotnických a sociálních zařízení, dosažitelnost složek IZS), přímá je však i souvislost s oblastí 4 Cestovní ruch (dostupnost území). Největšího integračního efektu pak tato tematika dosahuje v kombinaci s podoblastí 3.1 Dopravní infrastruktura.

Opatření:

3.3.1 Udržení a zkvalitnění systému veřejné dopravy – systém IDOL, kooperace s Královéhradeckým krajem, státem a provozovateli turistických linek, dopravní obsluha pro seniory a školní děti, využití a rozšíření závodové dopravy pro veřejnost

3.3.2 Výstavba, modernizace, rekonstrukce a využití železničních a autobusových stanic a zastávek

3.3.3 Propagace a informovanost o systému veřejné dopravy (spolupráce s informačními centry, provozovateli turistických atraktivit, obecními úřady, podpora informačních systémů, nostalgické jízdy,...)

3.4. podoblast: alternativní způsoby dopravy

specifický cíl: kvalitní síť a vybavení cyklotras, cyklostezek a pěších cest s návazností na systém veřejné dopravy; nabídka alternativních forem osobní automobilové dopravy

Cyklistická doprava je v území zatím využívána hlavně k turistickým účelům. Důvodem je výšková členitost v severní části MAS a rovněž nedostatek kvalitních a bezpečných komunikací. Řada cyklotras je vedena po komunikacích, někdy i s velmi intenzivní dopravou. V oblasti neexistují samostatné cyklostezky ani cyklopruhy na silnicích. Hendikepem je rovněž chybějící návazná infrastruktura na železniční a autobusovou dopravu (bezpečné a kryté stojany na kola). V řadě obcí dosud schází chodníky podél frekventovaných komunikací vč. doprovodné infrastruktury (lavičky, koše). Vzhledem ke složitému terénu se jako inovativní sektor v oblasti jeví využití elektrokol.

Alternativní formy individuální dopravy jako car sharing (společné vlastnictví automobilů) a car pooling (spolujízda) v území oficiálně neexistují. Koncept car pooling (systém spolujízdy) je jistě některými občany spontánně využíván např. při dojíždění do zaměstnání.

Pro podporu alternativních systémů dopravy je tedy nutné přijmout soubor synergicky působících aktivit k podpoře infrastruktury i systému využití cyklistické (včetně elektrokol) a pěší dopravy a propagovat koncepty car

sharing a car pooling. Zde přijímané aktivity mají přímou návaznost na podoblast 3.3 Veřejná doprava, ale i všechny ostatní oblasti, tedy 1 Pracovní místa, podnikání, místní výroba a spotřeba (dojíždění za prací), 2 Život v obcích, spolky,

kultura, tradice, vedení obcí, péče o potřebné, spolupráce a komunikace (dojíždění do škol), 4 Cestovní ruch (zpřístupnění atraktivit) i 5 Krajina, životní prostředí a přírodní zdroje (ochrana životního prostředí).

Opatření:

3.4.1 Výstavba, rekonstrukce a modernizace infrastruktury pro cyklistickou dopravu a její návaznost na veřejnou dopravu (cyklostezky, cyklotrasy, cyklopruhy, stojany na kola, značení cyklistických tras, systém pro elektrokola)

3.4.2 Výstavba, rekonstrukce a modernizace infrastruktury pro pěší dopravu vč. doprovodné infrastruktury (chodníky, pěší trasy, lavičky, koše, místní značení)

3.4.3 Propagace systémů car sharing a car pooling

3.5. podoblast: ostatní technická infrastruktura

specifický cíl: dostatečné pokrytí území inženýrskými a telekomunikačními sítěmi a jejich dostatečná kapacita a kvalita; infrastruktura podporující obnovitelné zdroje energie, úspory energií a zvyšování energetické soběstačnosti

Zásobování elektrickou energií je na poměrně dobré úrovni, negativem je často vrchní vedení elektřiny v zastavěném území a občasná nestabilita sítě. V souvislosti s rozvojem bytové výstavby, případně zón pro podnikání je třeba podporovat další rozšíření sítí elektrického vedení. Sítě plynovodů se vzhledem k dlouhodobě vysokým cenám tohoto média zřejmě nebudou rozšiřovat. Nutné jsou rekonstrukce a pravidelná údržba starších rozvodů.

Sítě veřejného osvětlení často nejsou zavedeny do všech zastavěných oblastí. Problémem je i vysoké stáří a velké množství typů svítidel, což má za následek nevhodný provoz a složitou údržbu.

Signál mobilních sítí je u všech 3 operátorů na většině území dobrý, ale existují oblasti i v zastavěném území, kde signál není vůbec nebo jen velmi slabý. Problémem obecního rozhlasu je vysoké stáří a poruchovost sítí, která v některých obcích vedla k opuštění tohoto informačního zdroje. Žádoucí je rozvoj a údržba i dalších telekomunikačních a datových sítí (pevné telefonní linky, internet, kabelová televize).

Z obnovitelných zdrojů energie je nejčastěji využívána vodní na řece Jizeře a solární ve formě panelů na střeších rodinných domů. Tato dvě média skýtají i do budoucna významný potenciál. Velmi vysoký potenciál a inovační prvek lze spatřovat v energetických úsporách bytových i nebytových objektů a využití alternativních zdrojů energie.

Pro zlepšení kvality života v území je třeba podporovat výstavbu a rekonstrukci jednotlivých sítí technické infrastruktury a využít vysokého potenciálu alternativních zdrojů energie a celkové úspory energií. Navrhované aktivity budou mít synergický efekt i na ostatní sféry života, především oblasti 1 Pracovní místa, podnikání, místní výroba a spotřeba (fungování firem, pokles provozních nákladů) a 2 Život v obcích, spolky, kultura, tradice, vedení obcí, péče o potřebné, spolupráce a komunikace (fungování občanské vybavenosti), ale i 5 Krajina, životní prostředí a přírodní zdroje (ochrana životního prostředí).

Opatření:

3.5.1 Výstavba, rekonstrukce a modernizace sítí elektrického vedení vč. doprovodné infrastruktury a kabelizace sítí

3.5.2 Výstavba, rekonstrukce a modernizace sítí plynovodů vč. doprovodné infrastruktury (regulační stanice, plynové zásobníky)

3.5.3 Výstavba, rekonstrukce a modernizace sítí veřejného osvětlení

3.5.4 Výstavba, rekonstrukce a modernizace telekomunikačních a datových sítí (sítě mobilních i pevných telefonů, internet, kabelová televize)

3.5.5 Výstavba, rekonstrukce a modernizace alternativních zdrojů energie

3.5.6 Úspory energií a využití alternativních zdrojů energie v bytových a nebytových objektech

4. strategická oblast: Cestovní ruch

strategický cíl: udržitelný cestovní ruch jako přínos pro území

Cestovní ruch významně ovlivňuje území MAS Přidte pobejt. Místní přírodní podmínky a kulturní a historické dědictví jsou základem atraktivity území pro návštěvníky; Krkonoše jsou turistickým zázemím nejen pro blízké obce a města, ale též pro Prahu a polské a německé příhraničí. Existence Krkonošského národního parku přispívá k vytváření „značky“, dále posilující atraktivitu horské části.

Z hlediska cestovního ruchu se zvláště silně uplatňuje rozdělení území MAS Přidte pobejt na horskou a podhorskou část. V horské části je soustředěna většina zařízení pro cestovní ruch včetně navazujících ubytovacích a stravovacích zařízení a dalšího souvisejícího vybavení. Logicky jsou též pracovní příležitosti související s cestovním ruchem vázány převážně na obce v horské části území. Dlouhodobě dochází k poklesu počtu přenocování zejména zahraničních návštěvníků Krkonoš.

Cestovní ruch v území generuje též některé problémy – sezónnost související s přetížením středisek zejména v zimním období, konflikty s veřejným zájmem na ochraně přírody a krajiny v některých lokalitách zejména v souvislosti s rozšiřováním technické vybavenosti, vysoké ceny nemovitostí v turisticky atraktivních lokalitách problematizující dostupnost bydlení pro místní obyvatele apod.

Do budoucna je zřejmou příležitostí promyšlené využívání potenciálu přírodního, kulturního a historického dědictví (lidová architektura, místní tradice a řemesla, místní výroby apod.) ke zlepšení nabídky cestovního ruchu v málo navštěvovaných oblastech a k posílení nabídky mimo hlavní zimní sezónu. Pravděpodobně se území blíží limitu únosnosti co se týče počtu a rozšíření sjezdových lyžařských areálů; další úsilí v této oblasti budiž soustředěno na zvyšování kvality poskytovaných služeb. V souvislosti s globálními změnami klimatu lze očekávat pokles počtu mrazivých dnů a tedy zhoršení podmínek pro lyžování. Významným přínosem bude posílení spolupráce poskytovatelů služeb a majitelů a provozovatelů atraktivit cestovního ruchu. Hlavním zájmem subjektů cestovního ruchu by měla být kvalita návštěvnického zážitku.

Pro využití potenciálu cestovního ruchu ve prospěch území a jeho obyvatel je třeba věnovat pozornost technické infrastruktuře, rozsahu a kvalitě služeb a promyšlenému marketingu. Pro ochranu nejcennějších částí přírodního prostředí, rozšíření ekonomických a dalších souvisejících pozitivních efektů na širší území a zlepšení

kvality návštěvnického zážitku je důležité usilovat o prostorové rozšíření návštěvnosti na zatím málo navštěvovaná území MAS a prodloužení turistické sezóny o jarní a podzimní měsíce.

4.1. podoblast: infrastruktura (lanovky, vleky, pěší trasy, hipostezky, cyklotrasy, skibusy, cyklobusy a komunikace důležité pro cestovní ruch)

specifický cíl: dopravní infrastruktura odpovídající potřebám návštěvníků i místních obyvatel

Lyžařské areály pro sjezdové lyžování a snowboarding se nacházejí ve všech obcích v horské části území; pro běžecké lyžování jsou k dispozici strojově upravované trasy. V území je přes 500 km značených pěších turistických tras a síť cyklotras, chybí cyklostezky a hipostezky. Sezónní a víkendová dopravní obslužnost související s cestovním ruchem je zajišťována speciálními autobusovými spoji, cyklobusy a skibusy.

Opatření:

4.1.1. budování a údržba technické infrastruktury související se zimními a letními outdoorovými aktivitami s ohledem na principy udržitelného rozvoje a zachování krajinného rázu

4.1.2. rozvoj, značení, údržba a nabídka doplňkových služeb pro pěší turistiku, cykloturistiku, hipoturistiku

4.1.3. zajištění dopravní obslužnosti návštěvníků i místních obyvatel (skibusy, cyklobusy...)

4.2. podoblast: služby

specifický cíl: kvalitní služby podporující udržitelný cestovní ruch

Služby související s cestovním ruchem jsou soustředěny převážně do horské části území, naopak v podhůří chybí. V horském území je dostatek ubytovacích a stravovacích kapacit; problémem je jejich kvalita a cena, zejména ve srovnání s konkurenčními zahraničními středisky. Chybí zejména doplňkové služby (relaxační, wellness apod.) a služby pro specifické cílové skupiny (senioři, osoby s potřebou bezbariérového přístupu apod.).

V podhorské části je třeba dobudovat ubytovací i stravovací kapacity v návaznosti na podoblast 4.3. – prostorová a časová diverzifikace návštěvnosti.

V území funguje 6 turistických informačních center, soustředěných převážně do horské oblasti; v podhůří tyto služby chybí.

Pro zlepšení služeb v cestovním ruchu je třeba podporovat zlepšení kvality služeb, posílení ubytovacích a stravovacích kapacit v méně navštěvovaných částech území s cílem prostorového rozšíření návštěvnosti a prodloužení sezóny a posilovat komunikaci a spolupráci mezi poskytovateli služeb.

Opatření:

4.2.1. Budování a rekonstrukce potřebného zázemí, vybavení a služeb (včetně cílových skupin se specifickými potřebami - náročná klientela, cykloturisté, rodiny s dětmi, bezbariérový přístup apod.)

4.2.2. Vzdělávání pracovníků v cestovním ruchu (nabídka vzdělávání vycházející z průzkumu potřeb, školení místních průvodců...)

4.2.3. Motivační systém pro poskytovatele služeb (certifikace služeb, soutěže, zvýhodněná propagace apod.)

4.2.4. Posilování a rozvíjení vztahů a spolupráce mezi aktéry v cestovním ruchu (příležitosti pro setkávání a výměnu zkušeností; prezentace pozitivních příkladů; exkurze, vzdělávací akce, vytváření společných projektových záměrů)

4.2.5. Uspadnění orientace v charakteru a kvalitě služeb pro návštěvníky

4.3. podoblast: prostorová a časová diverzifikace návštěvnosti

specifický cíl: nižší sezónnost a prostorová koncentrovanost cestovního ruchu

Soustředění návštěvnosti do několika nejvýznamnějších lokalit v horské části území zvyšuje nebezpečí překročení únosnosti tohoto území a poškozování přírodního prostředí, které je významnou součástí jeho atraktivity; vede k přetížení služeb v cestovním ruchu; ke snižování kvality návštěvnického zážitku, k poškození pozitivní image území a dlouhodobě k poklesu návštěvnosti a tím i poklesu ekonomického přínosu cestovního ruchu pro území.

Výše uvedené problémy zesiluje výrazná sezónnost cestovního ruchu (nejsilnější zimní a silná letní sezóna); problematická je též sezónnost souvisejících pracovních příležitostí.

Rozptýlením návštěvnosti do okrajových, méně turisticky vytížených lokalit a mimo zimní a letní sezónu dojde k potlačení výše uvedených rizik; přínosy plynoucí z cestovního ruchu budou dostupné i okrajovým územím a dojde též k rozšíření cílových skupin návštěvníků směrem ke skupinám se specifickými potřebami a zájmy. Je třeba podporovat cílený marketing, kvalitní interpretaci místního přírodního, kulturního a historického dědictví a využití potenciálu existujícího Geoparku Český ráj a připravovaného Geoparku Krkonoše.

Opatření:

4.3.1. podpora Geoparku Český ráj; vyhlášení a podpora Geoparku Krkonoše

4.3.2. zpracování a cílený marketing mimosezónní nabídky cestovního ruchu

4.3.3. zpracování a cílený marketing nabídky cestovního ruchu v dosud málo využívaných, okrajových, podhorských částech území

4.3.4. zpracování interpretačního plánu území s důrazem na mimosezónní programy a programy v turisticky méně využívaných oblastech

4.3.5. vytvoření databáze klientů se specifickými zájmy a potřebami, jejichž uspokojení se nabízí v době mimo hlavní zimní a letní sezónu a/nebo v okrajových částech území

4.3.6. podpora šetrných, alternativních forem cestovního ruchu (agroturistika apod.)

4.4. podoblast: marketing

specifický cíl: vyšší nebo stávající návštěvnost, rovnoměrněji rozprostřená během celého roku a do celého území MAS

Charakter území Krkonoš nabízí vynikající podmínky především pro turistiku a další letní i zimní outdoorové aktivity; Krkonoše jsou nejvýznamnějším územím nabízejícím příležitosti ke sjezdovému lyžování a snowboardingu v České republice. Území je bohaté drobnějšími památkami typické místní a lidové architektury, disponuje typickým krajinným rázem a atraktivním přírodním prostředím. Většina návštěvníků přijíždí ze vzdálenějších oblastí (více než 100 km); v létě převažují delší pobyty (3 – 7 dní), v zimě jednodenní návštěvnost. Dlouhodobě dochází k poklesu počtu návštěvníků Krkonoš, a to jak zahraničních, tak českých.

Z hlediska cestovního ruchu je třeba uvažovat o území MAS Přidte pobejt jako součásti celého území Krkonoš a takto celostně přistupovat i k marketingu.

Krkonoše postrádají komplexní marketingovou strategii promyšleně propagující celé území, se specifikací cílových skupin a s jasnými marketingovými cíli, podporujícími dlouhodobou udržitelnost cestovního ruchu a jeho přínosy pro místní obyvatele. Důležitý je také vnitřní marketing - zprostředkování informací o významu cestovního ruchu pro místní obyvatele.

Opatření:

4.4.1. zlepšení kvality destinačního managementu celého území Krkonoš

4.4.2. zpracování a implementace společné marketingové strategie pro území Krkonoš a Podkrkonoší

4.4.3. zajištění monitoringu a evaluace návštěvnosti včetně sledování kvality návštěvnického zážitku a hodnocení kvality služeb cestovního ruchu

4.4.4. zajištění cílené propagace území

4.4.5. rozšiřování a zkvalitňování rezervačního systému

4.4.6. vnitřní marketing cestovního ruchu směrem k obyvatelům území MAS Přidte pobejt

4.4.7. zvýšení počtu turistických informačních center

5. strategická oblast: Krajina, životní prostředí a přírodní zdroje

strategický cíl:

Pro území MAS Přidte pobejt je charakteristická půvabná krajina s typickým krajinným rázem, vysokým podílem lesních a zemědělských půd a významnými přírodními hodnotami na velké části území. K ochraně těchto přírodních hodnot zde byl v roce 1963 vyhlášen Krkonošský národní park, zaujímající celou severní část území. Od

roku 1992 jsou Krkonoše součástí sítě biosférických rezervací UNESCO v rámci programu Člověk a biosféra. Na území MAS se nacházejí lokality soustavy Natura 2000 – evropsky významná lokalita Krkonoše a ptačí oblast Krkonoše - a dvě přírodní památky. Příroda a krajina jsou významnou atraktivitou pro cestovní ruch.

Lesy na území MAS Přidte pobejt jsou ve správě Správy KRNAP (na území NP), ve správě Lesů ČR a v majetku obcí a menších vlastníků (mimo území NP). Lesní ekosystémy zejména na území KRNAP byly poškozeny dálkovými přenosy emisí a v současné době probíhá jejich dlouhodobá revitalizace.

Vysoký podíl zemědělské půdy má podobu trvalých travních porostů, rozsah orné půdy je výrazně vyšší v podhorské oblasti. Úbytky zemědělské půdy jsou minimální.

Zejména severní část území je významná jako zdroj vody a byla zde vyhlášena Chráněná oblast přirozené akumulace vod Krkonoše; kvalita povrchových i podzemních vod je nevyhovující.

Území se vyznačuje dobrou kvalitou ovzduší; došlo k poklesu dálkových přenosů znečištění a v území nejsou významní znečišťovatelé ovzduší; zdrojem znečištění jsou zejména lokální topeniště, spalující nekvalitní tuhá paliva.

Svoz a třídění odpadů je zabezpečeno ve všech obcích; skládky a spalovny se nacházejí mimo území MAS. Na území pěti obcí jsou evidovány staré ekologické zátěže.

Pro zlepšení současného stavu je třeba věnovat pozornost zejména zvyšování ekologické stability a biodiverzity v celém území; extenzivní zemědělství a lesní hospodaření soustředěné na posilování mimoprodukčních funkcí lesa jsou pro to vhodnými nástroji. Péče o krajinný ráz úzce souvisí s atraktivitou území pro cestovní ruch. Dále je třeba zvyšovat retenční schopnost krajiny, zamezit znečišťování vod, zkvalitnit nakládání s odpady včetně minimalizace jejich vzniku a posilovat environmentální povědomí místních obyvatel i návštěvníků.

5.1. podoblast: zemědělství a lesnictví

specifický cíl: vyšší míra potravinové soběstačnosti území; zachovány přirozené funkce krajiny; vyšší estetická hodnota krajiny

Lesní a zemědělské hospodaření zásadním způsobem ovlivňuje podobu a ekologickou stabilitu krajiny. Na území MAS se v tomto smyslu pozitivně projevuje vliv KRNAP, na jehož území (nikoli ale v ochranném pásmu) je zakázáno intenzivní hospodaření, používání pesticidů a těžkých zemědělských strojů; v KRNAP i v ochranném pásmu zemědělci dostávají finanční dotace na podporu přírodě blízkého hospodaření. Péče o lesy na území KRNAP směřuje k dosažení stanovištně přirozené skladby porostů. Dřevo těžené na území KRNAP je certifikováno značkou FSC (Forest Stewardship Council), dokládající, že v péči o lesy jsou respektovány principy udržitelného rozvoje.

Z hlediska zemědělství a lesnictví se projevují významné rozdíly mezi horskou a podhorskou částí území. V horské oblasti je podíl orné půdy pouze 7,6 %, ale naopak podíl lesů činí 56 %, v oblasti podhorské je podíl orné půdy 29,2 % a lesů pouze 27,6 %. Zcela vyrovnaný je v obou oblastech podíl trvalých travních porostů.

Zemědělstvím, lesnictvím a rybníctvím se zabývá 10% ekonomických subjektů na území MAS. Zemědělství se věnuje větší počet podnikatelských subjektů; dlouhodobě dochází k poklesu počtu hospodařících zemědělců. V území existuje několik pil.

Úbytky zemědělské a lesní půdy nejsou v území problémem a do budoucna by bylo nanejvýš žádoucí tento stav zachovat.

Erozi jsou ohroženy zejména orné půdy v podhůří; současná protierozní opatření nejsou dostatečná.

Pro zlepšení současného stavu v oblasti zemědělství, lesnictví a péče o krajinu je třeba podporovat přírodě blízké lesní hospodaření a extenzivní zemědělství. Z ekonomického hlediska je důležité usilovat o vyšší míru zpracování produktů zemědělství i lesnictví v území.

Opatření:

- 5.1.1. zvyšování druhové, prostorové a věkové diverzity lesních ekosystémů
- 5.1.2. péče o mimoprodukční funkce lesa
- 5.1.3. podpora udržitelného lesního hospodaření, zavedení osvědčených certifikačních systémů (FSC)
- 5.1.4. podpora zpracování dřeva a zemědělské produkce v území
- 5.1.5. podpora vhodných forem zejména extenzivní zemědělské činnosti, uplatnění agroenvironmentálních opatření
- 5.1.6. péče o místní rostlinný (plodiny, odrůdy ovocných dřevin) genofond
- 5.1.7. podpora včelařství
- 5.1.8. spolupráce producentů a odběratelů, podpora systémů místní výroby, spotřeby a distribuce zemědělské produkce

5.2. podoblast: hospodaření s vodou v krajině

specifický cíl: lepší retenční schopnost krajiny, prevence sucha a povodní

Území MAS Přidte pobejt je významnou zdrojovou oblastí pitné vody; na ochranu vodohospodářských funkcí krajiny byla vyhlášena Chráněná oblast přirozené akumulace vod Krkonoše.

Hlavními toky v území jsou Jizera, Jizerka a Oleška; podobně jako ve většině toků v povodí Labe je kvalita povrchových vod nevyhovující, zejména co se týče biologických charakteristik. Znečištěny jsou i podzemní vody v území, hlavně jako výsledek nevhodného používání hnojiv a vlivem starých ekologických zátěží.

Záplavová území se nacházejí podél největších vodních toků. Záplavami (stoletá voda) jsou ohroženy obytné plochy v Jablonci na Jizerou, Jilemnicích – Hrabačově, Benecku – Dolních Štěpanicích a v Rokytnici nad Jizerou – Vilémově. Průmyslové plochy jsou ohroženy ve Víchově. Povodní byla v roce 2013 také zasažena obec Čistá u Horek.

Žádoucí činnosti v oblasti hospodaření s vodou v krajině se týkají ochrany lesního a půdního fondu, správy vodních toků, posilování retenčních schopností krajiny cestou přírodě blízkého lesního hospodaření, extenzivního zemědělství a revitalizace říčních ekosystémů; nezbytná je související environmentální výchova a osvěta. V souvislosti s globálními změnami klimatu je třeba do budoucna věnovat pozornost nejen povodním, ale též hrozbě nedostatku vody.

Opatření:

- 5.2.1. ochrana a omezení ztrát zemědělského půdního fondu a pozemků určených k plnění funkcí lesa
- 5.2.2. zajištění kvalitní správy vodních toků
- 5.2.3. posilování retenčních schopností krajiny
- 5.2.4. výchova a osvěta zejména místních obyvatel k tématu vody v krajině, prevence výkyvů ve vodním režimu (povodně, sucho), globální změny klimatu
- 5.2.5. realizace opatření na ochranu kvality povrchových i podzemních vod
- 5.2.6. příprava na globální změny klimatu

5.3. podoblast: nakládání s odpady

specifický cíl: předcházení vzniku odpadů, vyšší podíl recyklace odpadů, kvalitní infrastruktura

Nakládání s odpady je v souladu s platnou legislativou zajištěno v celém území MAS. Celkové množství odpadů na člověka je v území mírně pod průměrem v Libereckém kraji.

Ve všech obcích probíhá třídění odpadu na tři základní složky (papír, sklo, plasty) a sběr nebezpečných odpadů, téměř všude se separují též nápojové kartony. Celkově je třídění odpadu úspěšnější v horských obcích; v podhůří končí větší množství odpadů v nádobách na směsný odpad.

V území je evidováno 8 firem zabývajících se likvidací odpadu a 6 komunitních kompostáren. Skládku odpadu (Košťálov) a spalovna (Liberec) se nacházejí mimo území MAS.

Staré ekologické zátěže evidovány v 5 obcích.

Pro zlepšení situace v nakládání s odpady je třeba věnovat pozornost minimalizaci vzniku odpadů, zkvalitnění a rozšíření systému separace odpadů a podpůrné veřejné osvětě.

Opatření:

- 5.3.1. ekonomická a organizační optimalizace stávajících systémů sběru, třídění a recyklace odpadů s cílem minimalizace negativních dopadů v území; podpora minimalizace vzniku odpadů
- 5.3.2. investice do technického zázemí a vybavení pro nakládání s odpady (kompostárny, sběrné dvory, pro dané území vhodnější svozová technika a pro obyvatele dostupnější sběrová místa...)

5.3.3. monitoring a hodnocení efektivity systému nakládání s odpady

5.3.4. výchova a osvěta v oblasti minimalizace vzniku odpadů, nakládání s odpady a recyklace, propagace

5.4. podoblast: ochrana přírody a krajiny

specifický cíl: vyšší biodiverzita (přírodní rozmanitost) a ekologická stabilita krajiny

Krajina vyznačující se typickým krajinným rázem, kvalitní přírodní prostředí, přítomnost zvláště chráněných přírodních území a bohaté přírodní, kulturní a historické dědictví zásadním způsobem ovlivňuje přitažlivost území MAS Přidte pobejt pro trvale bydlící obyvatele i návštěvníky.

Nejvýznamnějším subjektem v oblasti ochrany přírody a krajiny na území MAS Přidte pobejt je Krkonošský národní park, do území zasahuje též CHKO Jizerské hory. Obce Benecko, Jestřabí v Krkonoších, Rokytnice nad Jizerou a Vítkovice leží celým svým územím v KRNAP a jeho ochranném pásmu. Částí svého území leží v KRNAP 8 obcí, v ochranném pásmu 11 obcí. Obce Paseky nad Jizerou a Vysoké nad Jizerou leží částí svého území i v Chráněné krajinné oblasti Jizerské hory. Na území MAS se nacházejí 2 maloplošná chráněná území – národní přírodní památka (NPP) Strážník a přírodní památka (PP) Nístějka, památné stromy a registrované významné krajinné prvky.

Nejvýznamnější problémy ochrany přírody a krajiny jsou lokalizovány do horské části území, kde dochází ke konfliktům mezi využíváním území pro cestovní ruch a veřejným zájmem na ochraně přírody a krajiny. Tématem se dlouhodobě zabývá Správa KRNAP spolu se svými poradními orgány a další subjekty působící v území (SOJ, SMOK apod.). Problematické z hlediska ochrany přírody a krajiny mohou být rozvojové záměry obcí a podnikatelských subjektů; případné střety lze rozpoznat a řešit efektivní komunikací dotčených subjektů v rámci procesů územního plánování a/nebo rozhodování správních úřadů.

Ohrožením může být snižování finančních prostředků na správu chráněných území s negativními dopady na ochranu přírodně cenných území

Do budoucna je třeba věnovat pozornost ochraně krajinného rázu (chránit území před výraznými změnami krajinného reliéfu, před vytvářením nových krajinných dominant; minimalizovat vliv prvků infrastruktury na krajinný ráz, chránit místa významných výhledů a horizontů před rušivými prvky a podporovat zachování historických prvků kulturní krajiny)

včetně zachování cestní sítě, realizovat opatření na podporu biodiverzity a ekologické stability, důsledně uplatňovat zájmy ochrany přírody a krajiny v procesu územního plánování a usilovat o otevřenost a efektivní komunikaci.

Opatření:

5.4.1. podpora zachování krajinného rázu

5.4.2. zvyšování diverzity nelesní krajiny

5.4.3. zajištění územní ochrany ekosystémů včetně neživé přírody a druhové ochrany rostlin a živočichů

5.4.4. uchování a rozšíření prostupnosti krajiny sítí zvykových cest, účelových a místních komunikací s ohledem na principy udržitelného rozvoje

5.4.5. vzdělávání a spolupráce různých typů subjektů v území (veřejná správa, neziskové organizace, podnikatelské subjekty) v oblasti ochrany přírody a krajiny

5.5. podoblast: ekologická výchova a osvěta

specifický cíl: růst ekologického povědomí uživatelů území, pozitivní změny chování

Ekologická výchova a osvěta je na území MAS Přidte pobejt zajišťována v rámci programů EVVO KRNP; v území neexistuje samostatně působící středisko ekologické výchovy. Na základních a středních školách je EVVO zajišťována prostřednictvím pedagogů – koordinátorů ekologické výchovy, školených v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Mateřské, základní a střední školy mají příležitost zapojit se do sítě EVVO na území Libereckého kraje - MRKEV (základní a střední školy) a MRKVIČKA (mateřské školy).

Environmentální vzdělávání na území MAS Přidte pobejt má sloužit k prohlubování povědomí místního obyvatelstva a návštěvníků o významu a potřebě ochrany přírody a krajiny (zde zejména existence KRNP a maloplošných chráněných území), vědomí spoluzodpovědnosti za současný a budoucí stav území a motivace k osobnímu zapojení do péče o přírodu, krajinu, životní prostředí a udržitelný rozvoj.

Podporované aktivity v oblasti EVVO by se měly týkat místních obyvatel i návštěvníků. Pro další rozvoj EVVO na školách všech typů je třeba nejen materiální vybavení, ale také vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků ve školství. Programy EVVO mohou vhodně doplňovat aktivity muzeí a knihoven; zřízení samostatného střediska ekologické výchovy by bylo významným přínosem.

Opatření:

5.5.1. podpora EVVO na všech typech škol, včetně dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

5.5.2. zapojení témat EVVO do nabídky pro návštěvníky (tematické exkurze, soutěže...) i místní obyvatele (součást celoživotního vzdělávání, tematické výstavy, nabídka exkurzí...)

5.5.3. zřízení samostatného střediska ekologické výchovy pro území MAS Přidte pobejt

5.5.4. zapojení témat EVVO do mimoškolních aktivit dětí a mládeže

5.5.5. zajištění technického zázemí a vybavení pro EVVO v území

5.5.6. nabídka programů EVVO v rámci činnosti muzeí, knihoven apod.

Jilemnici 19.8.2014

.....
Zapsala: Věra Nosková

.....
Alena Šedá (předsedkyně sdružení)

Pracovní schůzka Programového výboru MAS „Přid'te pobejt!“ o.s.

Prezenční listina:

Dne **18.8.2014**, od 15:00 – do **18:00** hod., místo konání: kancelář MAS Jilemnice

Jméno a příjmení	Subjekt/Adresa	Podpis
Programový výbor		
1. Alena Šedá	Krakonošův ranč, Poniklá	<i>Alena Šedá</i>
2. Ing. Ivan Karbusický	Hucul farma, Vítkovice v Kr.	<i>Ivan Karbusický</i>
3. Ing. Martin Šnorbert	Město Jilemnice	<i>M. Šnorbert</i>
4. Ing. Petr Matyáš	Město Rokytnice n/Jiz.	<i>Petr Matyáš</i>
5. Mgr. Zdeňka Flousková	SDH Žďár u Staré Paky	<i>Zdeňka Flousková</i>
6. Věra Nosková	manažer	<i>Věra Nosková</i>
7. Petra Vanclová	asistentka	<i>Petra Vanclová</i>
8. Jiří Paulů	monitorovací výbor	<i>Jiří Paulů</i>
9. ROBERT RÖLE		<i>Robert Röle</i>
10. KARENA HUSKOVÁ		<i>Karena Husková</i>
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.		
25.		
26.		
27.		
28.		
29.		
30.		
31.		
32.		
33.		
34.		